

Türk Tabipleri Birliđi
____ Turkish Medical Association ____

RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU
Üniversiteler Mah. 1597. Cad. No: 13
Bilkent 06800 ANKARA

1086/2019

09.04.2019

RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU'NA

Şikayet Eden: Türk Tabipleri Birliđi

GMK Bulvarı Şehit Daniş Tunalıgil Sok. No:2 D:17-21 Maltepe/Ankara

Şikayet Edilen: DTV Haber ve Görsel Yayıncılık A.Ş.

Demirören Medya Center 100. Yıl Mah. 2264 Sok. No:1 34218 Bağcılar/İstanbul

Konu : Kanal D'de yayınlanan Zalim İstanbul adlı dizi filmin yayıncılık ilkelerine aykırılığı nedeniyle hakkında idari yaptırım kararı verilmesi istemidir.

Açıklamalar :

Kanal D logosuyla yayın yapan medya hizmet sağlayıcı kuruluşun Zalim İstanbul adlı televizyon dizisinin <https://www.kanald.com.tr/zalim-istanbul/bolumler/zalim-istanbul-1-bolum> internet adresinden de erişilebilen 1.04.2019 tarihinde yayınlanan 1.bölümünün 82-84 ve 96-99. dakikalarında özel olarak sağlık çalışanlarına yönelen, hakaret, aşağılama, tehdit içeren şiddet izlenmektedir.

Agah isimli karakterin, yeğenin doktoru ile yaptığı telefon görüşmesinde “Günden güne kötüleşiyor doktor... Beklenen tabloymuş! Ne konuşuyorsun sen bana? Bu çocuk bir haftadır iki kelime etmedi be! Başlatma hastanenden... Ben sanki nereye götüreceğimi bilmiyordum değil mi? En iyisi olduğun için sana getirdik... Delik deşik edip hiçbir şey bulamayıp gönderiyorsunuz... Bana bak! Ya adam gibi bu çocuğu tedavi edersin yada yakında sen tedavi göreceksin! Bana ne senin kongrenden! Yarın gönderiyorum uçağı. Tıpış tıpış bineceksin! Sabah kapımdasın! Yoksa seni de hastaneni de başhekimliğini de yakarım!” sözlerini sarf ettiği, bunun üzerine Şeniz karakterinin “Günlük doktor fırçanı da attığına göre sofraya oturabilir miyiz” dediğı görülmektedir.

Türk Tabipleri Birliđi Merkez Konseyi

GMK Bulvarı Şehit Daniş Tunalıgil Sok. No: 2 / 17 - 23, 06570 Maltepe - Ankara / Türkiye
Tel: (+90 312) 231 31 79 | Faks: (+90 312) 231 19 52 - 53 | e-posta: ttb@ttb.org.tr | <http://www.ttb.org.tr>

Agah isimli karakterin, varsıl ve nüfuzlu bir kişi olarak kendisinin dilediği gibi ilerlemeyen tedavi süreci nedeniyle hekimin meslek kariyerine, çalıştığı kuruma, kendisinin idari görevlerine yönelik tehditte bulunabileceği ve bu tehditler nedeniyle ve hatta ancak bu yolla istenen tedavinin alınabileceğine yönelik algının şiddeti kanıksatmak ve hekimlerin mesleki kararlarını alırken hastasının iyiliğinden başka hiçbir kaygı taşımaması ilkesini de esaslı biçimde zedelediği görülmektedir.

Hekimlik Andı ve hekim meslek örgütleri tarafından kabul edilen ilkeler, hekimlerin herhangi bir güç odağının baskısı altında kalmaksızın karar vermeleri halinde yani mesleki özerklikleri korunarak karar alabilmeleri halinde hastaların sağlık hakkının korunabileceğini kabul etmektedir. Şikayete konu dizide ayrıca iyi tıbbi hizmetin, maddi olarak karşılayabilenler için ayrıcalık olduğu iması bulunmaktadır ki bu özveriyle çalışan tüm hekimleri incitmektedir. Kurgu bir metinde bile olsa en çok saldırılan, saldırılabilen, tehdit edilebilen, aşağılanabilen meslek üyelerinin hekimler ve sağlık çalışanları olması, şiddeti kanıksatması, bir çözüm yöntemi olarak kabul edilir kılması açısından büyük bir risktir ve kamusal yayıncılık anlayışı ile bağdaşmamaktadır.

Bütün bu görüntüler, sağlık çalışanlarına karşı giderek artan şiddeti özendiren, besleyen, teşvik eden, normalleştiren ve kanıksatan bir nitelik taşımaktadır. Aynı zamanda hekimlerin onur ve saygınlıklarını zedeleyici olan görüntüler içinde, toplumun hekimlere duyduğu güveni sarsıcı öğeler de bulunmaktadır. Bilindiği gibi "Yayın hizmet ilkeleri"nin neler olduğu 6112 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun'un 8. Maddesinde sayılmıştır.

Buna göre yayınlar;

- ç) İnsan onuruna ve özel hayatın gizliliğine saygılı olma ilkesine aykırı olamaz, kişi ya da kuruluşları eleştiri sınırları ötesinde küçük düşürücü, aşağılayıcı veya iftira niteliğinde ifadeler içeremez.
- g) Suç işlemeyi, suçluyu ve suç örgütlerini övücü, suç tekniklerini öğretici nitelikte olamaz.
- ğ) Çocuklara, güçsüzlere ve engellilere karşı istismar içeremez ve şiddeti teşvik edemez.
- l) Genel sağlığa, çevrenin ve hayvanların korunmasına zarar verecek davranışları teşvik edemez.
- ş) Şiddeti özendirici veya kanıksatıcı olamaz.

Maddede, medya hizmet sağlayıcılarının yayın hizmetlerini bu ilkeler doğrultusunda ve kamusal sorumluluk anlayışıyla yürütecekleri vurgulanmıştır. Medya hizmet sağlayıcıları tarafından ekrana getirilen yayınlarla bu türden şiddete meşruiyet kazandırılmasının kamusal sorumluluk anlayışı ile bağdaşmayacağını belirleyen 6112 sayılı Kanunun 8/1- (ş) maddesindeki "**Şiddeti özendirici veya kanıksatıcı olamaz**" hükmü ihlal edilmiştir. Televizyon yayınlarının, şiddet kültürünün yeşertilmesinde ve yerleşmesinde önemli etkileri bulunduğu bilinen bir gerçektir. Bu kültürün yarattığı olumsuz sonuçların ortadan

kaldırılması, toplumu kuşatan şiddet politikalarına son verilmesi ve caydırıcı hukuk kurallarının kararlılıkla uygulanması ile mümkün olabilecektir.

Açıklanan nedenlerle başvuruya konu yayın hakkında 6112 sayılı Kanun'un 32'inci maddesi uyarınca ihlalin ağırlığı ve yayının ortamı ve alanı göz önünde bulundurularak işlem yapılmasını talep ederiz.

Saygılarımızla,
Prof. Dr. Sinan Adıyaman

TTB Merkez Konseyi
Başkanı